

Република Србија
**МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ,
НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА**
КАБИНЕТ МИНИСТРА

Број: 601-00-9/2/2020-01
Датум: 17.03.2020. године
Београд
Немањина 22-26

**ОСНОВНА ШКОЛА
СРЕДЊА ШКОЛА**

- директорима, стручним сарадницима, наставницима и одељењским старешинама-

ПРЕДМЕТ: Додатна упутства школама у вези са планирањем и остваривањем образовно-васпитног рада на даљину

Поштовани,

По пријему дописа о планирању, спровођењу и праћењу образовно-васпитног рада на даљину највећи број школа је у врло кратком времену поставио добре основе за осигурање квалитета учења на даљину у време ванредног стања. У наредним данима очекује се врло интензиван рад школа на изналажењу најбољих решења за комуникацију са ученицима и родитељима и за остваривање наставе на даљину уз све друге видове подршке ученицима.

Указујемо директорима, стручним сарадницима и наставницима на то да је **остваривање наставе на даљину обавеза свих у школи**, при чему наставници сами планирају начине реализације, ослањајући се на доступну информационо-комуникациону технологију и канале комуникације. Планирање наставе на даљину треба да се **заснива на постојећим наставним плановима и програмима/програмима наставе и учења**. Конкретно, то значи да нема разлога за одступање од онога што је планирано за рад у редовним условима, при чему је **акцент на кључним појмовима и знањима**. Мења се, односно **прилагођава начин рада и начин праћења напредовања ученика**.

1. Додатна упутства школама за оперативно планирање образовно-васпитног рада на даљину

Према допису који је послат школама 16.03.2020. године у вези са учењем на даљину, истакнута је обавеза школа у изради оперативних планова на недељном нивоу да би се осигурао континуитет процеса наставе и учења. Циљ овог планирања је да се обезбеди што већа укљученост ученика у различите видове учења, координисан рад наставника у припреми образовних материјала за ученике и праћење дневне оптерећености ученика у складу са узрасним карактеристикама.

Ови оперативни планови школа, као што је наведено, треба да садрже **кључне активности у остваривању образовно-васпитног рада на даљину у току једне седмице на нивоу разреда (а не одељења или наставника) и на нивоу предмета.**

Пример - Предлог структуре оперативног плана школе на недељном нивоу:

Назив школе и место _____

Оперативни план школе за период 23-27. март 2020.

Разред (за средње школе смер, профил)	Предмет	Кључне активности и начин остваривања	Додатна подршка и начин пружања	Праћење напредовања
Први	Математика	5 ТВ часова - обрада (један дневно) - обрада Допунски задаци на напредном и основном нивоу - утврђивање	Домаћи задаци Додатна вежбања у радним свескама (Viber групе)	Увид у радове ученика (Viber групе) Електронска пошта (са прилозима)
Први разред	Српски језик
Први разред
Пети разред	Енглески језик	Презентација и аудио запис (мејлом) - обрада	Домаћи задатак у уџбенику и радној свесци (Viber групе)	Урађени домаћи задаци (послати мејлом наставнику)
....

Напомена:

Није потребно достављати надлежној школској управи индивидуалне оперативне планове наставника и наставне припреме и уносити наставне јединице у план на нивоу школе, јер је то податак за дневник евиденције образовно-васпитног рада (електронске или штампане).

У **Прилогу 1** овог дописа достављамо пример структуре Оперативног плана рада наставника који садржи кључне податке о томе шта наставник планира у наредној седмици. Наставници могу користити ову структуру, али и сваку другу која је у функцији квалитета планирања.

У **Прилогу 2** дописа достављамо формат за извештавање школа о начину планирања наставног рада у ванредном стању. Овај извештај треба доставити надлежној школској управи најкасније до 23. марта 2020. године. По потреби, школске управе ће потраживати и друге податке од директора школа.

Потребно је да директори школа обезбеде потребне техничке и комуникационе услове за наставу на даљину за оне наставнике који ове услове немају код куће. Овим наставницима директори могу доделити школску рачунарску опрему (на основу реверса), а уколико ипак не постоји начин да се оствари посредна комуникацију са ученицима, потребно је да се укључе други наставници из стручног или одељењског већа и да преузму посредовање.

Завод за унапређивање образовања и васпитања понудио је наставницима алате за остваривање образовно-васпитног рада на даљину, које наставници могу преузети на адреси:

<https://zuov.gov.rs/mailster/108335/b9c9e3d6c857dcd682eae0907abfe8a/aHR0cHM6Ly96dW92Lmdvdi5ycy9iaWx0ZW4vcHJlZGxvZy1pLXVwdXRzdHZvLXphLXJhZC1zYS1hYGF0aW1hLXphLW9zdHZhcml2YW5qZS1vYnJhem92bm8tdmFzcGl0bm9nLXByb2Nlc2EtdWNlbmplbS1uYS1kYWxqaW51Lw>

2. Додатна упутства за праћење напредовања ученика у периоду учења на даљину

У ситуацији када не постоји непосредна комуникација наставника и ученика потребно је да се осмисле и примене различити начини посредног праћења напредовања ученика. У планирању наставе на даљину потребно је да наставници размишљају и о начинима праћења напредовања ученика и то за сваку тему у оквиру наставног програма, водећи рачуна о техничким могућностима породица и ученика.

Наставници који имају искуства у примени ИКТ у настави могу користити различите алатке за задавање тестова знања, вежбања, вредновање домаћих задатака и других продуката. Осим тога, путем електронске поште ученици могу слати домаће задатке, урађене вежбе, есеје, слике са продуктима пројеката и др.

Учење на платформама које омогућавају да ученици и наставници у исто време могу међусобно комуницирати током рада (виртуелне учионице) омогућава наставницима да процењују знања ученика и залагање током учења.

Такође, наставници могу припремити чек-листе за праћење напредовања ученика (очекивани исходи учења) које се могу послати и ученицима да би могли да процењују свој напредак у односу на очекиване исходе учења. Наставници могу организовати учење ученика у пару тако да ученици једни другима дају повратне информације о квалитету радова и наученим лекцијама током и на крају учења у оквиру теме (комуникација на даљину, електронска преписка).

Путем видео записа (где ученик представља и образлаже пројекат, поступак рада) наставници могу процењивати квалитет урађеног и степен усвојености градива.

Позивамо наставнике да размењују идеје за развој техника праћења напредовања ученика јер на тај начин стварају сигурнију основу за процену остварености циљева и исхода наставе.

Имајући у виду то да се налазимо на самом почетку другачије организованог учења, наставници треба да се фокусирају на то да обезбеде што квалитетнију комуникацију са ученицима да би им могли давати повратне информације (формативно праћење). Тек после одређеног периода, а након обезбеђивања довољног броја повратних информација о напредовању ученика, могуће је размишљати о сумативном оцењивању.

Важно је да наставници структурирају своју педагошку документацију о праћењу ученика да би могли у континуитету да бележе релевантна запажања о њиховом напредовању у учењу (подаци о образовном напретку у односу на исходе учења, запажања о залагању ученика и препоруке за даље учење).

3. Додатна упутства о евиденцији образовно-васпитних активности на даљину

Будући да је остваривање наставе на даљину обавеза свих наставника у школи и да се настава остварује према наставним плановима и програмима/програмима наставе и учења, неопходно је да се о оствареној настави води евиденција.

Евиденцију треба водити на прописан начин, уз уважавање свих специфичности ситуације у којој се рад наставника остварује од куће. То значи, да у односу на остварен образовно-васпитни рад током радног дана, треба унети све реализоване наставне јединице које су емитоване путем телевизије, као и оне које су реализоване на друге начине. Као што је уобичајено, записује се наставна јединица, а у напоменама се бележи начин реализације.

У школама које немају електронске дневнике часови се могу уписивати накнадно, за одређени период (седмично, месечно) да би се смањили ризици за преношење и ширење епидемије кроз непосредне контакте већег броја особа.

4. Додатна упутства за информисање и комуникацију

4.1. Обавезују се директори школа да редовно прате пријем дописа из Министарства и да их без одлагања учине доступним свим предвиђеним циљним групама.

4.2. Подсећамо директоре школа на обавезу постављања банера на званични сајт школе у коме ће бити сви потребни линкови за приступ часовима и другим видовима подршке, као и информације за ученика и родитеље.

4.3. У складу са потребама новонастале ситуације, СОС телефон за пријаву насиља у школама Министарство 23. марта 2020. године, ставља се у функцију пружања психосоцијалне подршке запосленима у школама, родитељима и ученицима. Телефон ће радити сваког радног дана од 9-14 часова. На линији ће бити ангажоване колеге

које већ волонтерски раде на СОС телефону за пријаву насиља, а по потреби прикључиваће се и други стручњаци.

4.4. У случају да су наставници због болести спречени да остварују наставу на даљину, неопходно је обезбедити да други наставници преузму комуникацију са ученицима и родитељима.

5. Подршка ученицима мигрантима у периоду ванредног стања

Министарство просвете, науке и технолошког развоја и Комесаријат за избеглице и миграције обезбедиће услове да ученици мигранти који су већ укључени у систем образовања и васпитања, на исти начин као и остали ученици, несметано прате наставу наставу на даљину на ТВ каналима у прихватним и центрима за азил у Републици Србији,

Захваљујемо на разумевању и сарадњи,

МИНИСТАР

Миладен Шарчевић

Прилози:

- Прилог 1 – Пример оперативног плана рада наставника
- Прилог 2 – Формат за извештавање школа (за надлежну школску управу)